

Living the LOTUS

Buddhism in Everyday Life

Founder's Essay

हरेक भेट आत्मर्पण

यो संसार छिटोछिटो परिवर्तन हुँदै जान्छ भन्ने कुरा दिमागले बुझे पनि साचिकै महसुस गर्ने भनेको उमेर ढल्केपछी मात्रै होला ।

तेतिबेलासम्म यो कुरा छिटै सिक्छु, त्यो कुरा गर्छु, तेसलाई भेट्छु भन्ने जस्ता दैनिक हुने कुरामा आभारिपन नबुझी दिन बिताउछौ ।

एकजनाले दोगेन गुरुलाई “मैले ध्यान गर्न थालेको धेरै भयो तर पटकै बुद्धत्व प्राप्त हुँदैन किन होला ?” भनेर सोधेछन र गुरुले यसरी जवाफ दिएछन ।

“तेसको कारण आफ्नो ध्यान साचो हो कि होईन भन्ने कुरा हो । साचो नहुनुको अर्थ यो संसार परिवर्तनशिल छ भन्ने कुरा महसुस नगर्नाले हो” ।

परिवारका सबै सदस्यसँग, दैनिकिमा हुने हरेक कुराहरु, मन्दिरको दोजोमा भेटिने सबैजनलाई फेरी एकचोटी नियालेर हेरौ ।

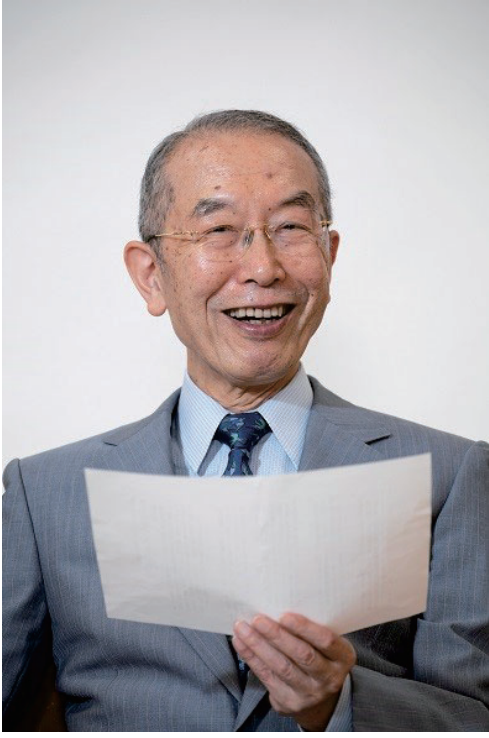
संस्थापकको निबन्ध ९ / २७४-२७५बाट

Living the Lotus Vol. 182 (November 2020)

प्रकाशक: रिश्शो कोसेइ काइ अंतराष्ट्रिय विभाग
फुमोन मिडिया सेन्टर २-७-१, वादा सुगीनामी कु
टोक्यो १६६-८५३७ जापान
फोन: ८१-३-५३४१-११२४
फ्याक्स: ८१-३-५३४१-१२२४
इ-मेल: [living.the.lotus.rk-international@
kosei-kai.or.jp](mailto:living.the.lotus.rk-international@kosei-kai.or.jp)
प्रमुख सम्पादक: कोइन्नि साइतो
सम्पादक: केनसुके सुजुकि
नेपाली संस्करण अनुवाद र सम्पादक: नविन अर्याल
सम्पादन कर्मचारी: अंतराष्ट्रिय विभाग कर्मचारी

रिश्शो कोसेइ काइ सन १९३८ सालमा संस्थापक निवानो निचिनो र नागानुमा म्योकोले सुरु गर्नुभएको शद्धर्म पुन्डरिक सूत्र र अरु दुइ सूत्र मात्रै सर्वसाधारण बुद्ध धर्मको संस्था हो । हामी बस्ने ठाउँ, काम गर्ने ठाउँमा गौतम बुद्धका उपदेशहरुको आधारलाई व्यवहारमा ल्याएर शान्तिपूर्ण संसार बनाउन चाहने व्यक्तिहरु यो संस्थामा आवद्ध छन । अहिले अध्यक्ष निवानो निचिको र हामी बौद्धधर्मालु सदस्यहरु राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय स्तरमा अरु धर्महरु या परोपकारी संस्थाहरूसँग मिलाई बुद्धको उपदेश फैलाउन कोसिश गरिरहेका छौ । रिश्शो कोसेइ काइ सन १९३८ सालमा संस्थापक निवानो निचिनो र नागानुमा म्योकोले सुरु गर्नुभएको शद्धर्म पुन्डरिक सूत्र र अरु दुइ सूत्र मात्रै सर्वसाधारण बुद्ध धर्मको संस्था हो । हामी बस्ने ठाउँ, काम गर्ने ठाउँमा गौतम बुद्धका उपदेशहरुको आधारलाई व्यवहारमा ल्याएर शान्तिपूर्ण संसार बनाउन चाहने व्यक्तिहरु यो संस्थामा आवद्ध छन । अहिले अध्यक्ष निवानो निचिको र हामी बौद्धधर्मालु सदस्यहरु राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय स्तरमा अरु धर्महरु या परोपकारी संस्थाहरूसँग मिलाई बुद्धको उपदेश फैलाउन कोसिश गरिरहेका छौ ।

Living the Lotus-Buddhism in Everyday life (शद्धर्म पुन्डरिक सूत्र - दैनिक जिवनमा बुद्ध धर्म) भन्ने शिर्षक हाम्रो दैनिकिमा बुद्धको उपदेश कसरी प्रयोग गर्न सकिन्छ भन्ने कुरा बुझाउन, जसरी हिलोमा पनि कमल फक्रिएको हुन्छ तेस्तै हाम्रो जिवन राम्रो र उधेप्यमुलक होस भन्ने कामना सहित राखिएको हो । यो पत्रीका पढेर संसार मानिसहरुको जिवनमा बुद्धको उपदेश उपयोग गर्नकोलागि ईन्टरनेटमा राखिएको छ ।

“धन्य छु” भन्ने सकिने सुख

by Rev. Nichiko Niwano
President of Rissho Kosei-kai

हर्षित मन

सद्धर्म पुण्डरिकमा “हर्षित पुण्य” अध्यायको उपदेश सुनेर खुशी भएका मानिसले त्यो कुरा अरुलाई सुनाउदा पुण्य मिल्छ भनिएको छ । उपदेश सुनेर मनभित्रबाट “धन्य छु” भन्ने लागेमा त्यो कुरा अरु कसैलाई सुनाउन मन लाग्छ । तेसो गरी एक मानिसबाट अर्को मानिसमा खुशी सर्दछ र ५०औं मानिस जसले यो सुन्छ उसले “म धन्य भए” भनेर पुण्य ठुलो हुँदै जान्छ र पहिलो ब्यक्ति जसले उपदेश सुनेर प्रशन्न भयो त्यो मान्छेको पुण्य गन्न नसक्ने गरी ठुलो हुन्छ भनेर “५० प्रभाव” भन्ने उपदेशमा उल्लेख छ ।

तर यो “हर्ष” भन्ने शब्दमा “अरुको राम्रो कुरा देखेर मनभित्रै खुशी जाग्ने” भन्ने अर्थ हुन्छ । तपाईंहरूपनी अरु कसैले राम्रो कर्म गर्दा या त्यो कुरा सुन्दा मन खुशी हुने गरेको छ होला ।

प्राकृतिक प्रकोपमा उद्धार गर्ने मानिस या अहिलेको कोरोना बिरुद्द खटिने स्वास्थ्यकर्मीहरूको समाचार हेर्दा हरेक पटक मनमा आदरको भावना आउछ र मनलाई छुन्छ ।

र कहिलेकाही हाम्रो दैनिकिमा हुने साधारण कुराले पनि मन खुशीले गदगद हुने गर्दछ । मैले पत्रिकामा पढेको थिए कि एक २ वर्ष जतिको बालकले रेलमा हरेक मनिसको अघी गएर हासेर नमस्ते गरेका थिए रे । चलिरहेको रेलमा बालकलाई हिँड्न किन दिएको भन्ने पनि थिए र तर उसले सबैलाई आदर गरेको देखेर हर्षको वातावरण छाएको थियो होला ।

तर ति स्वास्थ्यकर्मी या त्यो बालकको जस्तो कार्य देखेर किन हामीमा खुशी पैदा हुन्छ त ? हाम्रो मन किन छुन्छ त ? र हामी किन प्रशन्न हुन्छौ त ?

किनभने त्यो बालकको जस्तो पवित्र मन या पिडामा भएकलाई सहयोग गर्ने स्वास्थ्यकर्मीको जस्तो मन हाम्रो पनि हुन्छ । आफुले त्यो कार्य नगरे पनि सुकर्म गर्न चाहन्छु भन्ने भावना आउनाले हो । र एस्तो मनलाई कसरी कार्यमा बदल्ने भन्ने सोचाइ पनि होला ।

हामी के कुरामा “आभारि” हुने

मान्छे सबैको आफ्नोआफ्नो प्रवृत्ती हुन्छ गर्न सक्ने कुरा शक्ती अनि वातावरण फरकफरक हुन्छ तेसैले गर्ने सक्ने कुरा फरकफरक हुन्छ । सबैजना माहान स्वयमसेवक हुन सक्दैनन । तर हर्ष या प्रभावलाई शक्ती बनौने या असल मान्छे भेट्दा “आभारि” हुन सक्नु मानिसको दुर्लब गुण हो ।

एसो सोच्यो भने मानिसबाहेक अरु जनावर य बनस्पतिहरु आभारी हुन नसके पनि आफ्नो धर्म गरेर संसारलाई सन्तुलन गरेर बाचेका हुन्छन । मान्छे मात्र एस्तो हो जो इश्या य रिस अनि लोभ बोकेर अशन्तुलित भएर दुखिसाथ बाच्ने गर्दछ । मान्छे आभारी हुन सक्ने भनेको नै प्रकृतिसँग सन्तुलित भएर बस्नकोलागी हो । हामी सबै शन्तुलित भएर परिवार र समाज मिलेर बस्नलाई “आभारी छु” भन्ने मानिस बन्न जरुरी छ ।

खुशिको कुरा के भने हामी सबै जेलाई पनि बिनम्र भएर “आभारि” खुशी छु” भनेमा हाम्रो मन शान्त हुन्छ भन्ने कुरा बुझेका छौ । र पैसा या प्रतिष्ठा होस या नहोस सधै खुशी रहन सक्ने मानिस बन्छु भनेर भक्ती गर्नु पर्दछ ।

प्रभावित भएर आभारी भएको कुरा झल्काउने “ मान्छेको जिवन बुझ्न कठिन सबैले भोग्ने मृत्यु बुझी प्राणमा आभारि” भन्ने एक श्लोक छ । प्राण पाएर अहिले बाचेको मानवको वास्तबिकतमा खुशी भएर “५० प्रभाव” लाई अरुलाई बिनम्र भएर बुझाएमा साचिको खुशी बढ्दै जाने छ ।

From *Kosei*, November 2020

बुद्धको दयाले डोराउदा

रिशो कोसेइ काइ कोरिया
ब्योन उन आ

यो प्रवचन २०१९ डिसेम्बर

सबैजना नमस्कार म कोरिया योङ्सान शाखाको ब्योन उन आ हु । यो संयुक्त पित्री पुजणमा मलाई प्रवचन गर्न दिनुभएकोमा धेरै धन्यवाद ।

म १९६९ मा पिता ब्योन इर र आमा ज्योन इनको ४ छोराछोरी मध्ये जेठि छोरी भएर जन्मेकी हु । २४ वर्ष हुँदा पाक ज्योन इरसँग बिहे गरेर अहिले २५ वर्षकी छोरी छिन ।

२००४मा कोसेइ काइको सदस्य भए । त्यो बेलामा श्रीमान आफ्नो बिजनेस बन्द भएर एक गाउको होटेलमा काम गर्न गएका थिए । घर चलाउन म पनि काम गर्थे र साह्रै गाह्रो भएको थियो र मनका रिसहरु सबै लोप्रेमा पोखे गर्थी । तेस्तो बेलामा मेरो छोरीको साथिको आमा जसले मलाई यहाँ लिएर आउनुभयो उहासँग पारिवारिक शिक्षाको बारेमा जाने । उहा इम शु ज्योनजिले मलाई धेरैचोटी कोसेइ काइमा आउन आग्रह गर्नु भएको थियो तर मैले मानेकी थिइन ।

पारिवारिक शिक्षा मेरो लागी मिल्ने थियो । घरको आर्थिक अवस्था, आफुले घर चलाउनु पर्ने तर नसकेको दुख श्रीमानलाई भएको थियो होला तैपनी मैले उहलाई घृणा गरिरहेको थिए । उहासँग कुरा गरेर उहाको दुख पिडा बुझ्न पर्ने भन्ने कुरा अहिले सोच्दा आसु आउछ । पारिवारिक शिक्षाको काम गर्दा “कोसेइ काइ त राम्रो ठाउँ रहेछ” भन्ने लाग्यो र सदस्य भएर पित्री नामाकरण गरे ।

केहिपछी श्रीमान काम छोडेर सोल फर्किए । फेरिघरमा आम्दानी नहुने भयो तर श्रीमान देखी रिस उठेन बरु मैले “ल श्रीमानले अर्को काम नगरुन्जेल सँगइ कोसेइकाइमा सिक्न जाउ”भन्ने सोच आयो ।

मन्दिरमा “तीन आधारभुत अभ्यास” को बारेमा सिके ।

पहिला त “एस्तो ले के काम लाग्ने होला र ?” भन्ने लागेको थियो तर श्रीमान घरको ट्वाइलेटबाट बाहिर निस्कदा “मैले चप्पल मिलौन भुलेछु” भनेर चप्पल मिलाएको देखदा मेरोअघी धेरै किरण आएर घर उजाल्यो भएको जस्तो लाग्यो । त्यो चमत्कार जस्तो भएको दिन अहिले पनि सम्झिएकी छु ।

श्रीमानको तेसपछी नयाँ काम गर्ने अनि मन नपरेर छोड्ने क्रम जारी रहिरह्यो । मैले केहि गर्न नसकेर मैले एकचोटी लि सल्लाहकारसँग सल्लाह लिने विचार गरेर श्रीमानको अवस्था परिवर्तन गर्न चाहने मनलाई छोड्न सक्ने भए ।

तेसपछी लिजिको सल्लाहबिपरित श्रीमानले नयाँ काम सुरु गरे तर जाली कामले रिण थुप्रियो । घर बेचन पर्ने भयो र हामीहरु मेरो सासुसँग बस्न पर्ने भयो ।

हामी घर सर्दा मेरो सासु र नन्दहरुले घरमा राखेको बुद्धमुर्ती (गोहोन्जोन्) देखेर कचकच गर्न थाले । मेरो श्रीमान

कोरिया मन्दिरमा प्रवचन गर्द ब्योनजि

कान्छो छोरा भएर होला दिदिहरुले उनिलाई केहि भन्न सकेन तर मलाई रिस पोखे र मुर्ती झिक्नु भने । लिजी ले भने आफ्नो आस्थालाई अरुले नमाने पनि रिसाउन पर्दैन “पहिला परिवारलाई शान्त बनाउनु जरुरी हुन्छ” भनेर दयालु सुझाव दिनुभयो ।

श्रीमानका परिवारले मुर्तिको बारेमा गरेको बिरोध देखेर मेरा आम बुवा जसले मेरो आस्थालाई स्विकारेका थिए त्यो सम्झेर धेरै आभारी भए । म हरदिन “झुठ पनि उपाय” हो भनेर मनमा राखेर “काममा जान्छु” भनेर हरेक बिहान मन्दिर जान थाले ।

एक वर्ष बित्यो र मलाई मुख्य मन्दिरमा गोहोन्जोनको पुजा गरेका मानिस र प्रमुख भएकाहरु भन्दा आफ्नो आस्था अलि नपुगेको जस्तो लाग्यो । यो आफ्नो मेहेनत नपुगेको हो जस्तो पनि लाग्थ्यो तरअ मेर नन्दहरुले गर्दा मेरो भक्ती बिग्रेको हो जस्तो पनि लागेर श्रीमानको परिवारसँगको संबन्ध मेरो मनभित्र नराम्रो हुँदै थियो । लिजिसँग सल्लाह माग्न मन थियो तर कती भन्ने जस्तो लाग्थ्यो । कसैलाई भन्न नसकेर उदाश भए र यि कुराहरुअली कुरलाईइ स्विकार्न सकेको थिइन । मन्दिर पनि जान बन्द भयो र म फेरी काम गर्न थाले ।

२००८ फेब्रुअरी ७मा लिजी को देहान्त भयो । मेरो घरलाई सम्हालिनिदिभएको लिजी नै हुनुहुन्थ्यो ।

म मन्दिर जान छोडेकोले र आस्था अभ्यास पनि नगरेको ग्लानिले मैले उहा बिरामी हुँदा पनि हेर्न जान सकिन ।

कामले गर्दा म शनिबार मात्र मन्दिर जान्थे । लिजी को सट्टामा अर्को रेबरेन्ड लिजी आउनुभयो र उहाको प्रवचन सुन्दा आनन्द आउथ्यो । तर कामले गर्दा मन्दिर जान नसकिने भए र एक वर्षसम्म मन्दिरमा जान सकिन र

संघको साथ पनि बिस्तारै छुट्टै गयो । काममा सुरुसुरुमा उपदेशको अभ्यास अनुसार काम गरेकी थिए तर बिस्तारै आफ्नो रिसलाई थाम्न नसकेर आफ्नो इक्षा अनुसार काम गर्ने हुन थाले । “यसरी त हुँदैन” भन्ने लाग्यो र आस्थाको आधारभुत कुरमा फर्कन पन्यो भनेर ६ वर्ष गरेको काम छोडेर मन्दिरको २१ दिने पुजामा बसे र हरेकदिन होजा पनि गरे ।

त्यो वर्षको डिसेम्बरमा संयुक्त पित्री पुजण गरियो । रेबरेन्ड लिले “सबै थोक आफ्नै” भनेर लिनु र आफ्ना वरिपरी घटेका कुरले आफुलाई राम्रो बनाउन बुद्धको दया हो भनेर सोच्नु भन्ने सुनेर मेरो मनमा छोयो । अहिलेसम्म केहि समस्या आएमा “मेरो आफ्नो जिम्मेबारी हो । मैले नराम्रो गरेको ले” भन्ने लाग्थ्यो र उपदेशमा के छ भनेर सोचन डर लाग्थ्यो । आफ्नै समस्यामा चुर्ण आफु अरुको कुरा सुन्न सक्दिनथे र सत्य के हो थाहा नपाएर दुख पाएकी रहेछु भन्ने कुरा थाहा पाए ।

आफुले भने जस्तो नभए पनि “यो पनि आफ्नो बिकासको निम्ती बुद्धले दिइएको पाठ” भने सोचन सकेमा दुखबाट पार गर्न अर्को दुख बोलाउने काम नगर्ने र एकपछी अर्को कष्ट नमित्याउने भन्ने कुरा सिके ।

मलाई “शान्ति दिने उपदेश” अझै सिक्छु भन्ने लाग्यो र सधै मन्दिर जान थाले । राती ५ बजे देखी ११ बजेसम्म काम गर्थे र राती १ बजे मात्र सुत्ने गर्थे ।

तेस्तो बेलामा पैसा प्रसस्त भएर काम पनि गर्न नपर्ने अनि समय पनि भएका सदस्यहरुले काम गर्न नमानेको देख्दा ज्यादै रिस उठ्थ्यो । यो कुरा मैले होजमा उठाए र “ धनी भनेको पैसा र समय प्रसस्त हुने भनेको काम गर्ने नपर्ने, मिठो मिठो खाने अनि घुम्न जाने मात्र होईनकी कुनै पनि कुराले मनलाई असर नगर्ने मान्छे नै साचो धनी हुन्”

भन्ने कुरा सिके र अबदेखी एस्ता कुराले मलाई असर गर्दैन र खाली आफ्नो उपदेश सिके कुरामा ध्यान दिन्छु भन्ने निर्णय लिए ।

श्रीमानको काम या पैसाको समस्या अहिले पनि सुल्झेको छैन । श्रीमानले तलब नपाएको ३ महिना भयो र काम पनि छोड्न पर्ने होला । एस्तो मैले आस्था गर्दा पनि मेरो समस्या किन नसुल्झेको होला भने सोच्न थाले । एसो हेर्दा ध्यान गर्ने, मन्दिर जाने अनि होजा गर्ने गरे पनि आफ्नो मनभित्र सधैं भबिस्यको चिन्ताले अशान्ति छाएको रहेछ भन्ने बुझे । तर अहिले पहिला जस्तो श्रीमानको कुरा नबुझ्ने अनि श्रीमानलाई हेला गर्ने बानी छुटेको छ । परिवारको लागि भनेर कडा मेहेनत गर्ने श्रीमानप्रति आभारी हुन थालेको छु । श्रीमतीले श्रीमानलाई विश्वास गर्नु पर्छ भन्ने कुरा बुझे । मनलाई एककृत गरेर भएका कुरा सबैलाई ध्यान दिने मनभित्रबाट उपदेशलाई अभ्यास गर्दै भक्ती गर्दै जानेछु ।

मेरो एक जना प्यारि छोरी छन । उनिले काम गर्न सक्ने हो कि होईन भन्ने पिर थियो तर उनिले आफ्नो काम राम्रोसँग गर्न सक्ने भएकी छिन । छोरीले मेरो हेरचार गर्छिन मेरो कुरा बुझ्छिन र उनि भर पर्न सक्ने छिन । म कोसेइ काइमा नआएको भए मेरी छोरीलाई यसरी हुकौन सक्ने थिइन होला ।

मेरो बिचारमा आमाले छोराछोरीलाई सबैथोक पुराउन पर्छ जस्तो लाग्छ । तेस्तो नसकेमा छोराछोरी पाउन हुँदैन भन्ने जस्तो लाग्थ्यो । तर आमको गर्बमा भएको प्राणलाई बाहिरा लिएर आउन हुन्न भन्ने मेरो सोचाइ गलत रहेछ भनेर म यहाँ अहिले माफी माग्नु चाहन्छु ।

२०१९ अप्रिलमा रेबरेन्डले गर्दा “पुर्वी एसिया धर्मप्रचार तालिम” मा जापान जाने मौका पाए । ६ दिनको

प्रोग्राममा कोरिया, ताइवान र मडोलिआका १५ जनाले भाग लिएका थिए र सबैसँग खुशी बाड्ने मौका पाए । संस्थाको आधरभुत सोचाइ । सदस्य हुनुको अर्थ र जिम्मेबारि, तेदोरि, दोजोको काम, र होजाको कुरा सिके । र जापान र कोरियाको इतिहास अलि दुखद छ तैपनी कोसेइ काइको उपदेशलाई कोरियामा फैलाउन मद्दत गर्नु भएको लिजिप्रती फेरी पनि धेरै आभारी भए । उहाले जापान र कोरियाको सेतुको भुमिका खेल्न गर्नु भएको महत्वको बारेमा फेरी पनि बुझे ।

सासुसँग बस्दा बुद्ध मुर्ती राख्न नपाए पनि गर्न सक्ने काम गर्छु भनेर म हरेक महिना मन्दिरमा गएर पित्री नाम पढेर पित्री पुजा गर्ने गर्थे । तर मलाई मुर्ती राख्न मन थियो र एदी राख्न मनाही गरिएमा घरबाट निस्कन्छु भन्ने लागेर श्रीमानसँग सल्लाह गरेकी थिए । र श्रीमान ले सजिलै मुर्ती राखे हुन्छ भन्नु भयो र यो बर्षको अप्रिलमा घरमा मुर्ती राख्ने मौका पाए । सासु र नन्दले के भन्छन होला भन्ने लागेको थियो तर तर पित्री पुजा गर्ने पाउने छु भन्ने लागेर मन उज्यलो भएको थियो ।

कोरोनाले गर्दा मन्दिरमा होजा या पुजा गर्न अहिले गाह्रो छ तर घरमा नै मुर्तिअघी पुजा गर्न पाउनु कती खुशीको कुरा हो भनेर भन्न सकिदैन । बिहान र बेलुकाको सुत्र पाठ गर्दा मनमा आनन्द र शान्ति छाउने गर्दछ ।

म जे जस्तो कुरा पनि गर्न सक्ने मान्छे हु तर कुनै पनि कुरा लामो समयसम्म नगरि बिचमा नै छोड्ने बानी थियो । सबैथोक बिस्तारै तर राम्रोसँग गर्ने यिमजी जसले मलाई यहाँ लिएर आउनुभयो उहाले गर्दा नै कोसेइ काइसँगको भेट भयो । मैले पनि केहि सदस्य यहाँ लिएर आएकी छु । यिमजी जस्तै म पनि आधारबाट राम्रो काम गरी धेरैलाई यहाँ लिएर आउने गरी भक्ती गर्दै जानेछु । उपदेशले गर्दा नै

Spiritual Journey

अरुप्रती दया र हसिलो अनुहार लिएर कुरा गर्न सक्ने भएको छु र यो समाजमा काम लाग्ने ब्यक्ती भएकोमा म मनदेखी नै आभारी छु ।

यो संसारमा जन्मिएर सद्धर्म पुन्डरिसँग भेट भएकोले अझै पनि सर्वश्रेष्ठ मानवको बाटोमा हिँड्नेछु ।

बुद्ध र संस्थापक धेरै धन्यवाद ।

अध्यक्षज्यु धेरै धन्यवाद ।

संघका साथिहरु धेरै धन्यवाद ।

जापानको नेरिमा मन्दिरमा तालिमपछी मन्दिरका अरुसँग (देब्रेबाट दोस्रो)

The Threefold Lotus Sutra

An Outline and Key Points for Each Chapter

१९औं अध्याय गुरुपुण्य

६ इन्द्रियको पुण्य

अधिको “१८औं अध्याय हर्षपुण्य” को अनित्तममा पनि थियो तर यो अध्यायमा ५ किशिमका धर्मगुरु (ग्रहण, पाठ, जपन, बिप्लेशन र लेखन को काम) गर्ने मानिसहरूले दृष्टि, श्रवण, गन्ध, स्वाद, स्पर्श र चेतना (६ इन्द्रिय) पुण्य पाउने छन भन्ने बारेमा व्याख्या गरिएको छ । अलि नबुझिने तरिकाले यो कुरा गरिएको छ तेसैले अहिलका मानिसलाई यो अलि अचम्म र बुझ्न गाह्रो हुन सक्ला तर एसभित्र लुकेको सत्य तथ्यलाई बुझ्ने कोशीस गर्नु पर्दछ ।

बुद्धको ४ निडर

शाक्यमुनिले ६ इन्द्रियको पुण्यको सबैभन्दा पहिला दृष्टिको पुण्यको बारेमा भनेक छन र तेसमा “निडर मन लिएर यो सद्धर्म पुण्डरिकको उपदेश दिनु पर्दछ” भन्ने श्लोक छ ।

एसलाई पहिलादेखी नै “बुद्धका ४ निडर” भनेर पुजिने गरिन्छ । मतलब, “कुनै पनि डर र धकबिना यो उपदेशलाई फैलाउने मनासय” हो । यो बुद्धको निडर मन (बुद्धको ४ निडर) नै हो र तेसबेला बुद्धले सद्धर्म पुण्डरिक सत्र उपदेश दिदा सबैभन्दा महत्व दिएका कुरा पनि हो ।

र पहिला “सर्वस्मरण” भनिन्छ र आफुले सुनेका सबै उपदेशलाई स्मरण गर्न सकेमा बिना कुनै चिन्ता अरुलाई बुझाउन सकिनेछ ।

दोस्रो “सर्वप्रवृत्ति” भनिन्छ र मानिसहरूको भिन्नभिन्न प्रकृति, प्रवृत्ति अनि मनलाई बुझेर त्यो अनुसारको उपदेश दिन सकेमा कुनै डरबिना धर्मको उपदेश दिन सकिन्छ ।

तेस्रोलाई “सत्यजवाफ” भनिन्छ र यो भनेको जस्तो सुकै प्रश्नलाई पनि सत्यको आधारमा मिलाएर चित्त

बुझाउन सक्ने गरी जवाफ दिन सकेमा कुनै डर बिना धर्मको उपदेश दिन सकिन्छ ।

चौथो हो “बिनासंका” र यो सर्व प्रणिलाई मुक्ती दिलाउने भन्ने बुद्धको दयापथमा हिंडेर अलिकती पनि संका नगरि “बुद्धको मन एस्तो हो” भनेर भन्न सकेमा जस्तो सुकै मानिसलाई पनि बिना डर यो धर्मको उपदेश दिन सकिनेछ ।

एसो गरी हेर्दा त मानिसलाई उपदेश फैलाउने भनेको तेती सजिलो काम होईन भनेर अलि मनमा भय पैदा हुन सक्छ । तर तेस्तो भय मान्नु हुँदैन । यो भनेको धर्मगुरुको सर्वश्रेष्ठ स्वरूप मात्र हो र एस्तो हुन सकेमा त हामी ठुला बोधिसत्व भई सक्थ्यौ । र एस्ता ठुला बोधिसत्व पनि पहिलदेखी नै बोधिसत्व भएका होईन । धेरै समय लगाएर अधिक मेहेनत गरेर अनेक गलत सही कामहरू हरु गर्दै यहाँसम्म आएका हुन ।

तेही भएर बोधिसत्व बन्न यि चार आदर्ष कुरालाई मुटुमा राखेर यि चार कुरालाई शिलाको रुपमा राखेर

उपदेश दिनु पर्दछ । एदी गाह्रो प्रश्न या कुनै आधार नभएको प्रश्न आए पनि तेसलाई बिनम्र भएर “यो प्रश्नको उत्तर दिने क्षमता ममा अहिले छैन राम्रोसँग ध्यान गरेर फेरी पछी बुझाउने छु” भनेर जवाफ दिनु पर्दछ र तत्तिकै जे पायो तेही जवाफ दिन हुँदैन ।

तेस्तो गर्नाले धर्म उपदेश दिने मान्छेको मुल्य घट्ने होईन कि सुन्ने मान्छेले यो मान्छेलाई बिश्वास गर्न सकिन्छ भनेर सोच्ने छन ।

संसारिक धर्म र बुद्ध धर्म एकै हो

यो अध्यायमा हामीले भुल्लै नहुने कुरा हरु छन । “एदी कुनै ब्यक्तिले अरु कसैलाई दैनिकिमा हुने कुराहरु, उपदेश, संसारलाई चलाउने कानुन या अर्थतन्त्रको कुरा सिकाउन खोज्छ भने पहिले उसैले नै आफुले पहिला ति कुराहरुको अभ्यास नगरि हुँदैन” भन्ने कुरा हामीले भुल्ल हुँदैन ।

धर्म भनेको खाली आध्यात्मिक कुरा मात्र नभएर यो कुरा समाजमा फैलिने कुरा हो । यसरी संसारिक धर्म चलने गर्दछ । तेस्तो नभएमा कसैलाई पनि मुक्ती दिलाउन सकिन्न । यो महत्वपूर्ण कुरालाई हाम्रो मुटुमा कुदेर राख्नु पर्दछ ।

This is an Nepali translation of text that originally appeared in Japanese in *Hokke sanbu kyo: Kaku hon no aramashi to yoten*, by Rev. Nikkyo Niwano, the founder of Risho Kosei-kai (Kosei Publishing, 1991 [revised edition, 2016]), pp. 183 - 187

आभारिपन र बोधिसत्व कार्य सपथ

बिस्तारै यो बर्ष पनि सकिदै छ । कोरोनाले गर्दा अरुबेला भन्दा फरक यो बर्ष धेरै नयाँ कुराहरु बुझिएको छ । तर सबैभन्दा बुझेको कुरा “साचिकै के कुरा महत्वपूर्ण हो त ?” भन्ने कुरा जस्तो लागेको छ ।

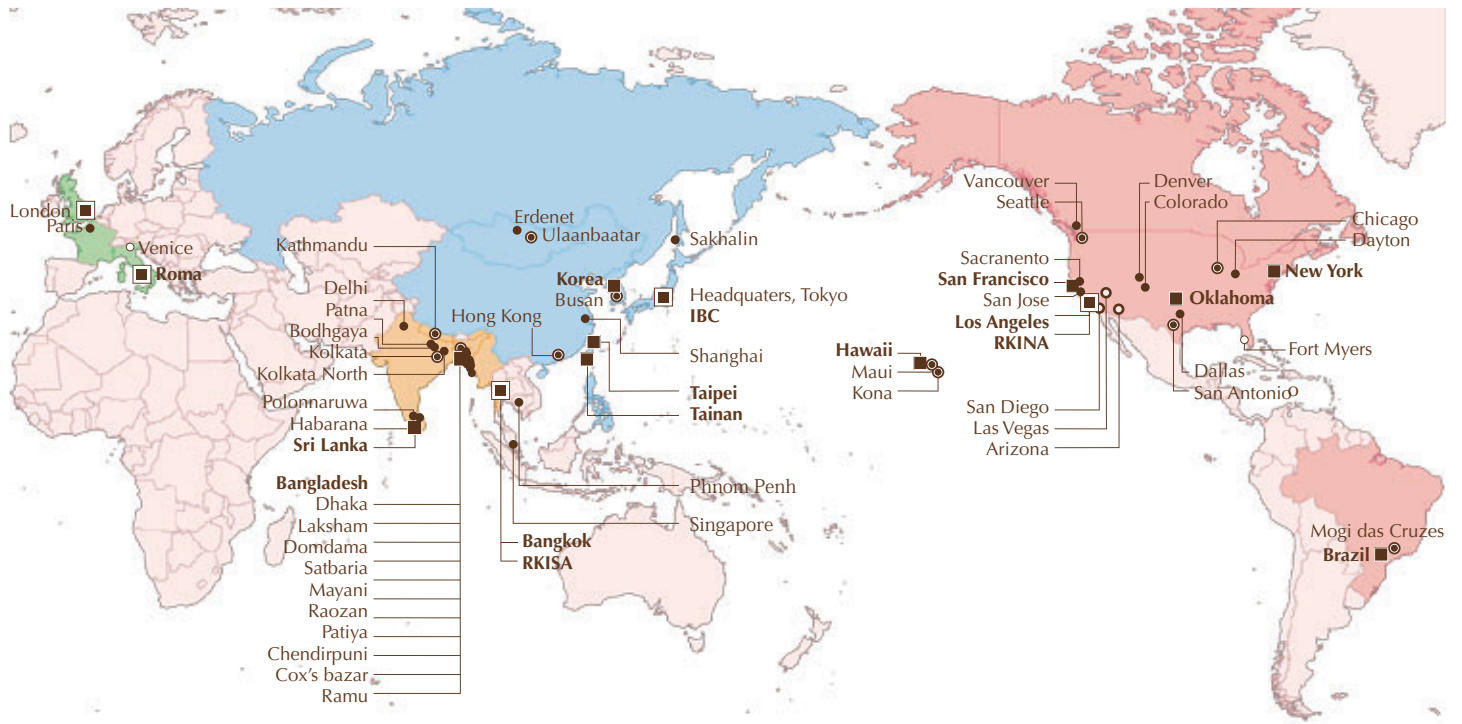
अध्यक्षज्युले यो महिना “धन्य छु भन्न सक्ने सुख” को बारेमा भन्नु भयो । हर्षपुण्य अध्यायको “५० प्रभाव” को बारेमा भनेर आफ्नो मनमा खुशी छाएमा के हुन्छ भन्ने कुरा बुझियो । र हामी सबैले बुद्धको जस्तै सुकर्म गर्छु भन्ने मनको कुरा बुझेमा तेसको आधार भनेको आफ्नो प्राणप्रती हुने आभारिपनलाई बुझेर त्यो कुरा अरुलाई भन्न सकेमा कतिको महत्व हुन्छ भन्ने कुरा सिक्यौ ।

यो जन्मजयन्ती कार्यक्रममा मैले संस्थापकलाई भेट्न पाएको कुरामा “आभारि” हुँदै अझै उपदेश फैलाउछु भन्ने “सपथ” फेरी एककोटी लिनेछु ।

रिशो कोसेइ काइ अन्तिष्टय विभाग निर्देशक
कोइचि साइतो

Rissho Kosei-kai: A Global Buddhist Movement

Rissho Kosei-kai Buddhist Church of Hawaii

2280 Auhuhu Street, Pearl City, HI 96782, USA
 TEL: 1-808-455-3212 FAX: 1-808-455-4633
 Email: sangha@rkhawaii.org URL: <http://www.rkhawaii.org>

Rissho Kosei-kai Maui Dharma Center

1809 Nani Street, Wailuku, HI 96793, USA
 TEL: 1-808-242-6175 FAX: 1-808-244-4625

Rissho Kosei-kai Kona Dharma Center

73-4592 Mamalahoa Highway, Kailua-Kona, HI 96740, USA
 TEL: 1-808-325-0015 FAX: 1-808-333-5537

Rissho Kosei-kai Buddhist Center of Los Angeles

2707 East First Street, Los Angeles, CA 90033, USA
 POBox 33636, CA 90033, USA
 TEL: 1-323-269-4741 FAX: 1-323-269-4567
 Email: rk-la@sbcglobal.net URL: <http://www.rkina.org/losangeles.html>

Please contact Rissho Kosei-kai Buddhist Center of Los Angeles

- Rissho Kosei-kai Buddhist Center of Arizona**
- Rissho Kosei-kai Buddhist Center of Colorado**
- Rissho Kosei-kai Buddhist Center of San Diego**
- Rissho Kosei-kai Buddhist Center of Las Vegas**
- Rissho Kosei-kai Buddhist Center of Dallas**

Rissho Kosei-kai of San Francisco

1031 Valencia Way, Pacifica, CA 94044, USA
 POBox 778, Pacifica, CA 94044, USA
 TEL: 1-650-359-6951 Email: info@rksf.org URL: <http://www.rksf.org>

Please contact Rissho Kosei-kai of San Francisco

- Rissho Kosei-kai of Sacramento**
- Rissho Kosei-kai of San Jose**

Rissho Kosei-kai of New York

320 East 39th Street, New York, NY 10016, USA
 TEL: 1-212-867-5677 Email: rky39@gmail.com URL: <http://rk-ny.org>

Rissho Kosei-kai of Chicago

1 West Euclid Ave., Mt. Prospect, IL 60056, USA
 TEL: 1-773-842-5654
 Email: murakami4838@aol.com URL: <http://rkchi.org>

Rissho Kosei-kai of Fort Myers

URL: <http://www.rkftmyersbuddhism.org>

Rissho Kosei-kai Dharma Center of Oklahoma

2745 N.W. 40th St., Oklahoma City, OK 73112, USA
 POBox 57138, Oklahoma City, OK 73157, USA
 TEL: 1-405-943-5030 FAX: 1-405-943-5303
 Email: rkokdc@gmail.com URL: <http://www.rkok-dharmacenter.org>

Rissho Kosei-kai Dharma Center of Denver

1255 Galapago St. #809 Denver, CO 80204, USA
 TEL: 1-303-446-0792

Rissho Kosei-kai Dharma Center of Dayton

617 Kling Drive, Dayton, OH 45419, USA
 URL: <http://www.rkina-dayton.com>

The Buddhist Center Rissho Kosei-kai International of North America (RKINA)

2707 East First St., Suite #1, Los Angeles, CA 90033, USA
 TEL: 1-323-262-4430 FAX: 1-323-269-4567
 Email: dharmasa@rksabuddhistcenter.org
 URL: <http://rksabuddhistcenter.org>

Rissho Kosei-kai Buddhist Center of San Antonio

(Address) 6083 Babcock Road, San Antonio, TX 78240, USA
 (Mail) POBox 692148, San Antonio, TX 78249, USA
 TEL: 1-210-558-4430 FAX: 1-210-696-7745
 Email: dharmasanantonio@gmail.com
 URL: <http://www.rkina.org/sanantonio.html>

Rissho Kosei-kai of Seattle's Buddhist Learning Center

28621 Pacific Highway South, Federal Way, WA 98003, USA
 TEL: 1-253-945-0024 Email: rkseattlewashington@gmail.com
 URL: <http://buddhistlearningcenter.org>

Rissho Kosei-kai of Vancouver

Please contact RKINA

Rissho Kosei-kai do Brasil

Rua Dr. José Estefno 40, Vila Mariana, São Paulo-SP, CEP 04116-060, Brasil
 TEL: 55-11-5549-4446, 55-11-5573-8377
 Email: risho@rkk.org.br URL: <http://www.rkk.org.br>

Risho Kosei-kai de Mogi das Cruzes

Av. Ipiranga 1575-Ap 1, Mogi das Cruzes-SP, CEP 08730-000, Brasil

在家佛教韓國立正佼成會

〒 04420 大韓民國 SEOUL 特別市龍山區漢南大路 8 路 6-3
6-3, 8 gil Hannamdaero Yongsan gu, Seoul, 04420, Republic of Korea
TEL: 82-2-796-5571 FAX: 82-2-796-1696

在家佛教韓國立正佼成會釜山支部

〒 48460 大韓民國釜山廣域市南區水營路 174, 3F
3F, 174 Suyoung ro, Nam gu, Busan, 48460, Republic of Korea
TEL: 82-51-643-5571 FAX: 82-51-643-5572

社團法人在家佛教立正佼成會

台灣台北市中正區衡陽路 10 號富群資訊大廈 4 樓
4F, No. 10, Hengyang Road, Jhongheng District, Taipei City 100, Taiwan
TEL: 886-2-2381-1632, 886-2-2381-1633 FAX: 886-2-2331-3433

台南市在家佛教立正佼成會

台灣台南市崇明 23 街 45 號
No. 45, Chongming 23rd Street, East District, Tainan City 701, Taiwan
TEL: 886-6-289-1478 FAX: 886-6-289-1488
Email: koseikaitainan@gmail.com

Rissho Kosei-kai South Asia Division

Thai Rissho Friendship Foundation
201 Soi 15/1, Praram 9 Road, Bangkok, Huaykhwang, Bangkok 10310, Thailand
TEL: 66-2-716-8141 FAX: 66-2-716-8218

Rissho Kosei-kai of Kathmandu

Ward No. 3, Jhamsikhel, Sanepa-1, Lalitpur, Kathmandu, Nepal

Rissho Kosei-kai of Kolkata

E-243 B. P. Township, P. O. Panchasayar, Kolkata 700094, India

Rissho Kosei-kai of Kolkata North

AE/D/12 Arjunpur East, Teghoria, Kolkata 700059,
West Bengal, India

Rissho Kosei-kai of Bodhgaya Dharma Center

Ambedkar Nagar, West Police Line Road, Rumpur, Gaya-823001,
Bihar, India

Rissho Kosei-kai of Patna Dharma Center

Please contact Rissho Kosei-kai of Kolkata

Rissho Kosei-kai of Central Delhi

77 Basement D.D.A. Site No. 1, New Rajinder Nagar,
New Delhi 110060, India

Rissho Kosei-kai of Singapore

Please contact Rissho Kosei-kai International

Rissho Kosei-kai of Phnom Penh

W.C. 73, Toul Sampaov Village, Sangkat Toul Sangke, Khan Reouseykeo,
Phnom Penh, Cambodia

RKISA Rissho Kosei-kai International of South Asia

Thai Rissho Friendship Foundation
201 Soi 15/1, Praram 9 Road, Bangkok, Huaykhwang, Bangkok 10310, Thailand
TEL: 66-2-716-8141 FAX: 66-2-716-8218

Rissho Kosei-kai of Bangkok

Thai Rissho Friendship Foundation
201 Soi 15/1, Praram 9 Road, Bangkok, Huaykhwang, Bangkok 10310, Thailand
TEL: 66-2-716-8216 FAX: 66-2-716-8218 Email: info.thairissho@gmail.com

Rissho Kosei Dhamma Foundation

No. 628-A, Station Road, Hunupitiya, Wattala, Sri Lanka
TEL: 94-11-2982406 FAX: 94-11-2982405

Rissho Kosei-kai of Polonnaruwa

Please contact Rissho Kosei Dhamma Foundation

Rissho Kosei-kai Bangladesh

85/A Chanmari Road, Lalkhan Bazar, Chittagong, Bangladesh
TEL/FAX: 880-31-626575

Rissho Kosei-kai Mayani

Mayani Barua Para, Mirsarai, Chittagong, Bangladesh

Rissho Kosei-kai Damdama

Damdama Barua Para, Mirsarai, Chittagong, Bangladesh

Rissho Kosei-kai Satbaria

Village: Satbaria Bepari Para, Chandanaih, Chittagong, Bangladesh

Rissho Kosei-kai Chendhirpuni

Village: Chendhirpuni, P.O.: Adhunogar, P.S.: Lohagara, Chittagong,
Bangladesh

Rissho Kosei-kai Raozan

Dakkhin Para, Ramzan Ali Hat, Raozan, Chittagong, Bangladesh

Rissho Kosei-kai Laksham

Village: Dhupchor, Laksham, Comilla, Bangladesh

Rissho Kosei-kai Dhaka

408/8 DOSH, Road No 7 (West), Baridhara, Dhaka, Bangladesh

Rissho Kosei-kai Cox's Bazar

Ume Burmize Market, Tekpara, Sadar, Cox's Bazar, Bangladesh

Please contact Rissho Kosei-kai Bangladesh

Rissho Kosei-kai Patiya**Rissho Kosei-kai Ramu****Rissho Kosei-kai Aburkhiln****Buddiyskiy khram "Lotos"**

4 Gruzinski Alley, Yuzhno-Sakhalinsk 693005, Russia
TEL: 7-4242-77-05-14

Rissho Kosei-kai of Hong Kong

Flat D, 5/F, Kiu Hing Mansion, 14 King's Road, North Point, Hong Kong, China

Rissho Kosei-kai Friends in Shanghai**Rissho Kosei-kai of Ulaanbaatar**

(Address) 15F Express Tower, Peace avenue, khoro-1, Chingeltei district,
Ulaanbaatar 15160, Mongolia
(Mail) POBox 1364, Ulaanbaatar-15160, Mongolia
TEL: 976-70006960 Email: rkkmongolia@yahoo.co.jp

Rissho Kosei-kai of Erdenet

Please contact Rissho Kosei-kai International

Rissho Kosei-kai di Roma

Via Torino, 29, 00184 Roma, Italia
TEL/FAX: 39-06-48913949 Email: roma@rk-euro.org

Please contact Rissho Kosei-kai di Rome

Rissho Kosei-kai of Paris**Rissho Kosei-kai of Venezia****Rissho Kosei-kai of the UK**

29 Ashbourne Road, London W5 3ED, UK
TEL: 44-20-8933-3247 Email: info@rkuk.org URL: <https://www.rkuk.org>
Facebook: <https://www.facebook.com/RKUnitedKingdom>
Twitter: https://twitter.com/rkuk_official
Instagram: https://www.instagram.com/rkuk_official

Rissho Kosei-kai International Buddhist Congregation (IBC)

166-8537 東京都杉並区和田 2-7-1 普門メディアセンター 3F
Fumon Media Center 3F, 2-7-1 Wada, Suginami-ku, Tokyo 166-8537, Japan
TEL: 03-5341-1230 FAX: 03-5341-1224 URL: <http://www.ibt-rk.org>